BLAADJE 16-4

KNNV vereniging voor veldbiologie

Denkt u aan de contributie!!!

36e jaargang

kwartaalblad KNNV AMSTERDAM

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging
Afdeling Amsterdam

BESTUUR

Voorzitter (a.i.)
Jan Timmer, Entrepotdok 32b
1018AD Amsterdam. Tel . 020-6274332
e-mail: voorzitter@amsterdam.knnv.nl

Secretaris (a.i.)
vacant
Waarnemend secretaris
Christiane Baethcke, Willem Baerdesenstraat 68 1067 XX Amsterdam
tel. 06-13580780
e-mail: secretaris@amsterdam.knnv.nl

Penningmeester (a.i.)
Paul van Deursen, Albatrospad 60
1021TR Amsterdam tel 020-6855047,
mobiel 06-23165799
e-mail: penningmeester@amsterdam.knnv.nl

Natuurbeschermingssecretaris
Jan Timmer, Entrepotdok 32b
1018AD Amsterdam. Tel . 020-6274332
e-mail: jan.timmer@oriolus.nl

Webmaster
Christiane Baethcke, Willem Baerdesenstraat 68 1067 XX Amsterdam
tel. 06-13580780
e-mail: baethcke@solcon.nl

Lidmaatschap
Ledenadministratie en Nieuwsbrief
Paul van Deursen, Albatrospad 60
1021TR Amsterdam tel. 020-6855047,
mobiel 06-23165799
e-mail: ledenadministratie@amsterdam.knnv.nl

Contributies:
leden: € 32,50; huisgenootleden: €12,50
jeugdleden: € 17,50 (per jaar; inclusief abonnement 'Natura')
Aanmelding nieuwe leden:
door het opsturen van de bon achterin "BLAADJE" of via de website

Opzegging Lidmaatschap:
vóór 01-11-2015 schriftelijk of per e-mail bij de ledenadministratie KNNV A'dam

Financiën
IBAN No: NL91 INGB 0003506096, t.n.v. KNNV-Amsterdam

www.knnv.nl/amsterdam

REDACTIE BLAADJE
Tobias Woldendorp, Roetersstraat 8-2
1018 WC Amsterdam, mobiel 06-52143646
Rob van Dijk Eerste Lindendwarsstraat 20
1015 LG Amsterdam, tel. 020 6816546
Kopijadres tekst: t_woldendorp@kpnplanet.nl
Kopijadres afbeeldingen: info@dijkenco.nl

Sluitingsdatum:
Blaadje 1: 15 januari 2017
Blaadje 2: 15 april 2017
Blaadje 3: 1 juli 2017
Blaadje 4: 15 oktober 2017

Coördinator werkgroepen
Chris van Haagen
e-mail": cglmvh@hotmail.com
tel. 020-6374927 - 06-31088448
Wim Nierop
e-mail: wnierop@chello.nl
tel. 020-6931297 - 06-24743830

Lezingen- en excursie programma (a.i.)
Hein Koningen en Geert Timmermans Teksten over lezingen, cursussen en excursie tot nader order, 2 weken voor sluitingstijd inleveren bij Geert Timmermans Pasteurstraat 17 1097 ER Amsterdam, tel 0641821601
email: harmat4@xs4all.nl

Kantine DNO
Riet Vogel, tel. 020-6947950
Plantenwerkgroep
Peter Wetzels, tel. 020-69 28 352
Paddenstoelenwerkgroep
Christiane Baethcke, tel. 06-13580780
Insectenwerkgroep
Badda Beijne-Nierop tel. 020 69 31 297
Werkgroep Vissen, Amfibieën & Reptielen
Geert Timmermans, tel. 06 41821601
Muurplantenwerkgroep
Valentijn ten Hoopen, tel. 06 24764007
Spoorzicht:
contactpersoon: j.w.wertwijn
e-mail: knnv.stadsnatuurbeheer@xs4all.nl

Inhoud

Uit het bestuur	4
Redactioneel	6
Ter herinnering aan Nel Ypenburg (1923 - 2016)	7
Paddenstoelen in park De Poel	9
Van de penningmeester	12
Van de ledenadministratie	12
Voorintekening Walters boek	14
Oproep om fauna te spotten in Noord-Holland bij faunapassages	16
Persbericht Spannende nieuwe uitgave over het Naardermeer	18
Excursie- en lezingenprogramma KNNV- afdeling Amsterdam 4e kwartaal 2016 en 1e kwartaal 2017	19

Omslag:Huismussen (Passer domesticus); foto Erik Holscher

Uit het bestuur

Afgelopen zomer hebben we een paar ‘pop-up’ excursies georganiseerd. Deze waren allemaal een succes. Een pop-up excursie is een excursie die op korte termijn wordt georganiseerd en gehouden. Dit type excursies is vooral bedoeld voor natuurverschijnselen die tijdelijk en onvoorspelbaar van aard zijn, en die zich moeilijk laten plannen in het reguliere excursie schema. Zo waren er bijvoorbeeld na de regenbuien in juli op een aantal plekken bijzondere paddenstoelen opgekomen. Christiane maakte daar gebruik van door daar een tweetal excursies aan te wijden.
Mocht je nu zelf ook ergens iets bijzonders waarnemen, waarvan je denkt dat het leuk is om in de vorm van een excursie met anderen te delen, schroom niet en neem contact op.
Fred Nordheim en Geert Timmermans zijn de drijvende krachten achter een plaquette voor Eli Heimans, een van de oprichters van onze vereniging. De plaquette werd 16 september jongsleden onthuld. Elders in Blaadje kunt u er meer over lezen.
Momenteel studeren we op een eventuele statutenwijziging. Afgelopen zomer heeft een rechter ons bij een zaak over een parkeerterrein in het Diemerpark niet ontvankelijk verklaard op basis van onze statuten. In navolging daarop hebben ambtenaren in gewone inspraakprocedures het advies gegeven ons op voorhand als geen belanghebbende te beschouwen. Dit kan ernstige consequenties hebben voor bijvoorbeeld de muurplantenwerkgroep en de natuurbeheer werkgroep. Rechters zijn de laatste tijd de betrokkenheid strenger gaan beoordelen. Joost Kazus adviseert ons hierin, waarvoor onze hartelijke dank. Een statutenwijziging is echter een duur en tijdrovend proces waar de ledenvergadering zich ook over moet uitspreken.
We volgen nog steeds de ontwikkelingen rond het KNSF-terrein bij Muiden. De gemeente Muiden is inmiddels gefuseerd met andere gemeenten en opgegaan in de gemeente Gooise Meren.
Het bestemmingsplan, dat grotendeels volbouwen van dit natuurgebied behelsde, is door de Raad van State, eind juli, vernietigd! Voornamelijk omdat het plan op een paar punten tegen de provinciale richtlijnen inging. De gemeente is nu opgedragen voor eind van dit jaar met een nieuw bestemmingsplan te komen. Inmiddels is dat er. Er zijn een paar kleine wijzigingen ten opzichte van de vorige versie en er komt geen inspraakronde. De gemeente Gooise Meren moet nu voor het eerst een besluit hierover nemen. Het voert te ver om er nu in detail op in te gaan, maar het is geen uitgemaakte zaak dat de gemeenteraad hier zonder meer mee akkoord gaat. Er is dus nog hoop, al is die niet groot.
Het parkenoverleg is een overleg van belangenverenigingen van parken, volkstuinen en andere groengebieden in de stad. De belangrijkste problematiek die daar momenteel speelt is de sterk toenemende festivaldruk. Gemeenten krijgen geen geld meer voor het onderhoud en festivals leveren geld op. Dit creëert spanningsveld, enerzijds leveren de festivals geld voor onderhoud op en anderzijds veroorzaken ze milieuschade. Een ander probleem is de immer aanwezige expansiedrift van de gemeente. Parkeerterreinen worden in parken gepland (Diemerpark), of

groengebieden dreigen bebouwd te worden (Amstelglorie). Het parkenoverleg poogt daar een tegenwicht aan te bieden.
Zo'n zes jaar geleden hadden wij een vertegenwoordiging bij het Parkenoverleg in de vorm van Wim Notenboom. Wim is er al een aantal jaren geleden mee gestopt en er was wel een behoefte zijn plek op te vullen. Wij hebben Hetty Litjens bereid gevonden om onze afdeling te vertegenwoordigen. We zijn blij dat zij dit wil doen, vooral ook omdat ze veel expertise op dit vlak heeft. Wel hebben we duidelijke afspraken gemaakt voor het geval er verschillen van inzicht zijn.
Al enige tijd nu zitten we zonder secretaris. Omdat een vereniging wettelijk een voorzitter, secretaris en penningmeester moet hebben en krachtens onze eigen statuten de voorzitter en de secretaris niet een en dezelfde persoon kan zijn, hebben we Christiane Baethcke bereid gevonden als waarnemend secretaris op te treden.
Tot slot en met een uitroepteken: In bijna alle eerdere stukjes in deze rubriek heb ik een oproep gedaan voor kandidaten bestuursleden. Dit wordt nu echt urgent! We zijn momenteel met z'n drieën, terwijl er werk ligt voor vijf of zes mensen! Uit het bovenstaande valt af te leiden dat we nu het hardst behoefte hebben aan een secretaris. Schroom niet en meld u aan!!!

Iedereen een prettig najaar gewenst,

Jan Timmer

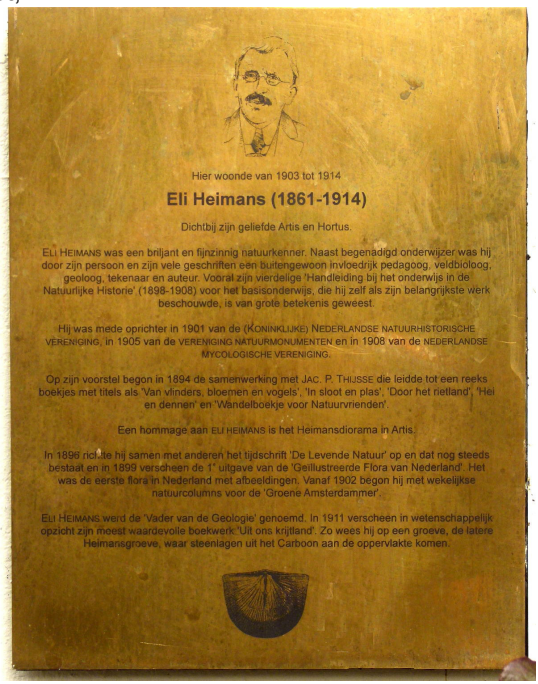

De plaquette; foto Paul van Deursen

Redactioneel

Deze nazomer en herfst staan helemaal in het teken van beroemde Amsterdammers, die het nodige betekend hebben voor de natuurbeweging. Zo werd op vrijdag 16 september een plaquette onthuld, gewijd aan Eli Heimans, de onderwijzer en natuurbeschermer, die enkele jaren aan de Plantage Muidergracht 123 heeft gewoond. Stadsecoloog Geert Timermans, die samen met onze voorzitter Jan Timmer en enkele huidige bewoners de bronzen plaat onthulde sprak over dat "..ondanks dat hij komend uit de natuurrijke Zwolse omgeving, gewend aan rust en groen, hij het in het begin moeilijk had in het drukke, lawaaiige en vervuilde Amsterdam, hij toch verknocht raakte aan de stad en dat Amsterdam zijn biotoop en habitat werd." Een woord van dank was er voor Fred Nordheim, die samen met Geert de drijvende kracht achter het eerbetoon aan deze medeoprichter van de KNNV is geweest. Tot zover Heimans.
Een tweede Amsterdamse natuurvorser, die eer verdient is de heer Jacob Walters, een gedestingeerd heerschap, dat in 2009 is overleden, waar voormalig stadsecoloog Martin Melchers in eigen beheer een vuistdik boek over heeft opgesteld, ruim puttend uit de 20.000 dagboekaantekeningen van de vogelringer en -fotograaf, die ook op floristisch gebied zijn steentje aan het ontsluiten van kennis van de Amsterdamse natuur heeft bijgedragen.
Overigens is Heimans niet de enige Overijsselaar, die de lawaaiige en vieze stad heeft omarmd als een prettig biotoop. Ikzelf woon er ook al weer ruim dertig jaar. Met veel plezier. En ook nog in dezelfde groene buurt. Er is bij de voordeur overigens nog ruimte voor een plaquette.

Tobias Woldendorp

De onthulling van de plaquette; foto Paul van Deursen

Ter herinnering aan Nel Ypenburg (1923 – 2016)

De bomen

Een belevenis, daar niet van,
weer eens te lopen in een echt bos,
het knappen van verdroogde takken,
de vinkeslag, het korstig mos. Dat
geurt en leeft daar maar, je was
vergeten dat het ook zó kon. Kijk
naar de bloemen, stel hun namen
vast, heerlijke kennis der natuur,
niet te vervreemden, steeds paraat
bij hei en dennegroen. Denk even dat
het vroeger is, de bomen ietsje hoger,
prijs dán het weer, wijs op wat
vliegt en mijd secuur de modder.
T. van Deel

Op 26 september 2016 is op 93-jarige leeftijd ons lid Nel Ypenburg overleden. Wij, Nico en ik, hebben haar leren kennen door de KNNV. Tijdens veel bijeenkomsten hebben wij de liefde voor de natuur met elkaar kunnen delen. Tot op hoge leeftijd is Nel actief geweest in de vereniging, die veel voor haar betekende. Toen de nood aan de man kwam, stelde Nel zelfs haar huis beschikbaar voor de studieavonden van de Paddenstoelenwerkgroep. Nel deed ook mee met het zogenaamde hokken, het inventariseren van de wilde planten in en om Amsterdam. Toen het lopen wat minder werd, zelfs op haar scootmobiel.
Nel was zeer milieubewust, velen kunnen daar een voorbeeld aan nemen. Geen verspilling, alles kan hergebruikt worden. De tegenwoordige toiletten hebben twee knoppen, één voor de kleine en één voor de grote boodschap. Maar zij was haar tijd ver vooruit. In haar wc stond een emmer regenwater met een maatschep voor de kleine boodschap.
Nog een voorbeeld: ik kreeg het borduurgaren dat ze niet meer gebruikte. Keurig gewonden op oude, verknipte patiëntenkaarten, die ze als arts hergebruikte. Heel discreet, alleen de medicatie was nog te lezen.
In onze agenda stond de eerste week van oktober: naar Nel.
Helaas is het er niet meer van gekomen. We horen dus nooit meer als we haar belden: “Ha, leuk, fijn!”

We hebben vele malen een middagje bij Nel doorgebracht. Eerst in de Braakensiekstraat en later in het verzorgingshuis De Drie Hoven. Het is bewonderenswaardig hoe snel ze deze toch ingrijpende verandering heeft geaccepteerd. Die middagen waren heel plezierig. Nel had een grote belangstelling voor veel dingen. Welk onderwerp er ook ter sprake kwam, ze kon er altijd wel wat bij vertellen. Ze hield zich bezig met de politiek en volgde de nieuwsrubrieken op de TV. Ze haalde leuke anekdoten op over haar belevenissen als huisarts, eveneens heel discreet. Ze sprak over haar jeugd en haar studietijd. Ook wist ze veel over literatuur. Ze was zeer belezen. Nel had een goed geheugen. Ze kende heel veel gedichten uit haar hoofd.
Tijdens ons laatste bezoek spraken we af de volgende keer “Het boek voor de jeugd”, een uitgave van de Arbeiderspers uit 1937, en het boek “De arbeider en het boek” van A.M. de Jong, voor haar mee te meebrengen. Het zou vast weer een leuke middag geworden zijn.
Het gedicht dat Nel het laatst voor ons geciteerd heeft, was een gedichtje over Amsterdam van de Zuid-Afrikaanse dichter A.D. Keet.

Amsterdam
Ou Amsterdam is tog zo mooi
Met al sy liggies uitgetooi
In donker, donker nagte.
Dis liggies hier, en liggies daar

In lange rye aanmekaar,
Wat flikker in die gragte.
En honderd-duisend ogies loer
Op spieelgladde watervloer

Daar bowe uit die hemel.
Dis liggies hier, en liggies daar
En bootjes dat so saggies vaar,
Dat ligte golfies wemel.
Die liggies soek mekaar weer op

In water, wat teen walle klop
Op stormagtige nagte
So toweragtig, lief en skoon
Is liggies wat op walle woon
En flonker in die gragte.

Met de laatste zin uit het gedicht Zomer van Adama van Scheltema, nam Nel voor altijd afscheid van ons:
"Och," zei 'k, "kom bij me
En pluk me maar!"

Ans Schonewille

Paddenstoelen in park De Poel

Christiane Baethcke was opgelucht dat het eindelijk weer eens regende half oktober. De paddenstoelen konden weer opleven en Christiane kon samen met haar mycologische vrienden op pad voor excursies en waarnemingen.
Voor de zekerheid was de excursie van het Wiedijkpark verplaatst naar de Amstelveense Poel.

De zeven belangstellenden verzamelden zich 19 oktober bij Christiane tegenover de St. Urbanus te Bovenkerk en gingen om 12.00 uur op pad het park in, meteen over het bruggetje rechtsaf. Nog voor de brug kwam de eerste waarneming: Bleke elzenzompzwammen (Alnicola escharoides) en ook de Donkere variant. Het stikt hier van deze zwammen; we zien ze steeds weer.
Loes Timmer bevestigde de vondst via haar versleten gids.
Zompig was het hier zeker. Na de overvloedige regen van gisteren en zelfs vanmorgen nog was het hele park een poel. Zonder laarzen of waterdichte schoenen kon je de excursie wel vergeten. Ria Simon moest dan ook helaas zelf een droge wandeling gaan maken.

Kokos of amaretto
In het berkenbos over het bruggetje rechts deden we behoorlijk wat waarnemingen. Tussen de veenmosstoffering zagen we al direct een grote paddenstoel, die naar maggi ruikt: de Viltige maggimelkzwam. Andere leden van deze familie ruiken naar kokos, de vissige, of de kruidige, amarettogeurend!
Op een los takje zien we de Gele korstzwam, er staan Berkenzwammen en op een boompje bespeuren we de Roodporiehoutzwam.
Onder een Berk zien we Gordijnzwammen en ook nog een Berkenboleet. Die wordt afgesneden.
Ook verscheidene andere paddenstoeltjes gaan in de doosjes voor determinatie

in de paddenstoelenwerkgroep maandag de 24e . Dat wordt nog hard werken ! Bij veel vondsten wordt de vermoedelijke (soort)naam uitgesproken, maar pas nadere bestudering zal zekerheid geven.

Veel paddenstoelen zijn bruingrijzig en voor een oppervlakkige natuurwaarnemer lijken er heel veel op elkaar. Nu zien we een hele duidelijke, rode hoed en witte steel, niet de Vliegenzwam, maar vermoedelijk de Scherpe berkenrussula. Daar staat ook de Roodbruine slanke amaniet.
Aan een volgende paddenstoel ruiken sommige deelnemers. Hij ruikt niet naar kokos, maar ja, Christiane is pas verkouden geweest. Een andere waarnemer ruikt een chemische fruitgeur…
Guido de Klerk durft wel te proeven voor de determinatie van weer een andere. Oei, die smaakt scherp. Hij spuugt het gauw uit.
In de dikke veenmoslagen treffen we weer Gordijnzwammen aan.
Even wordt gedacht aan een zeldzame vondst, de Stekeltrilzwam, maar het blijken beginnende Spekzwoerdzwammen te zijn.
Als we het bosje weer uit zijn lopen we heerlijk warm in het zonnetje. Wat boffen we!

Kastanjebruin
Ook in het volgende stuk treffen we weer veel bleekbruine paddenstoelten, zoals de Melksteelmycena, Fopzwammen en de Vezelkop.
Verderop vinden we het Kale veenmosklokje.
We wandelen terug en gaan twee keer rechtsaf langs de oever van de Poelplas. Met de Draadsteelmycena die daar geplukt wordt kun je zwaaien zonder dat het hoedje afbreekt.
Een fraaie Satijnzwam wordt aangetroffen en in het hoge gras de Rossige (of is het de Groene?) Elzenmelkzwam.
Bij het riet wordt de Blauwgrijze melkzwam gevonden en als we weer terug gewaad zijn zien we langs het pad in de berm o.a. Aardappelbovisten en de Roodbruine slanke amaniet. De hoed glanst als een verse kastanje.

We slaan af naar links, we gaan de excursie afronden. Langs het graspad zien we nog een aantal Gewone en verderop Witte berkenboleten.
Als we teruglopen blaast een Amerikaanse wolhandkrab op het pad tegen ons. Christiane gaat binnenkort meer excursies geven!

Frans van der Feen

Roodporiehoutzwam; foto Frans van der Feen

Jonge spekzwoerdzwam; foto Frans van der Feen

Roodbruine slanke amaniet; foto Frans van der Feen

Berkenboleet; foto Frans van der Feen

Van de Penningmeester

Met de verhuizing van de penningmeester a.i. is ook de “zetel” van de KNNV-Amsterdam gewijzigd.

Bij de Kamer van Koophandel staan wij thans ingeschreven op:
Albatrospad 60
1021TR Amsterdam

Onze grotere kostenposten: drukken en verzenden van BLAADJE vielen dit jaar enigszins mee.
De zeer geslaagde busexcursies hadden een neutraal/gunstig resultaat.
Het voorlopige financiële overzicht over 2016 wordt gepubliceerd in BLAADJE 2017-01 en zal waarschijnlijk niet veel afwijken van dat van vorig jaar.
Onze vereniging vertoont echter een krimpende tendens (zoals veel traditionele verenigingen in Nederland) zodat we financieel alert moeten blijven.
Een vast punt in deze rubriek is onze dank voor de genereuze huisvesting in De Nieuwe Ooster.

Paul van Deursen penningmeester a.i. penningmeester@amsterdam.knnv.nl

Van de Ledenadministratie

Het afgelopen kwartaal hebben wij vier nieuwe leden mogen verwelkomen:
Arjen Mulder
Jaquelien Ossewaarde
Edo Goverse
Joke Aerts
Bij deze nogmaals van harte welkom!

In september is het adres van de ledenadministratie gewijzigd in:
Paul van Deursen
Albatrospad 60
1021TR Amsterdam
Telefoon ongewijzigd: 0206855047
Email ongewijzigd: ledenadministratie@amsterdam.knnv.nl

September is voor de ledenadministratie altijd een belangrijke maand.
De laatste leden, die nog niet hebben betaald, moeten alsnog over de streep getrokken of geroyeerd worden, omdat op 1 oktober de definitieve afdracht aan de Landelijke Vereniging wordt bepaald.
Dit jaar resulteerde dat in 13 schorsingen, waarmee het ledental nu staat op 286 .
Op dit moment hebben 8 leden aangegeven hun lidmaatschap per 1 januari 2017 niet te willen verlengen, in de meeste gevallen gemotiveerd door de vergevorderde leeftijd.
Speciale vermelding verdiend Nel Ypenburg-Visser. Nel is op hoge leeftijd in september overleden. Zij heeft onze vereniging altijd financieel zeer ruimhartig ondersteund.

Het ledenbestand is niet altijd bijgewerkt, met name emailadressen veranderen nog wel eens zonder kennisgeving. Dus graag wijzigingen doorgeven.
Niet alle leden zijn bereikbaar per email. Graag het adres doorgeven indien gewenst voor b.v. herinneringsmails of BLAADJE op papier en/of digitaal te ontvangen indien dat nog niet is gebeurd.

De hervatting van de Nieuwjaarsbijeenkomst voor alle leden dit jaar was geslaagd. Tijdens de eerste lezing op zaterdag 7 januari 2017 zullen we ook deze keer elkaar met een kleine versnapering onze wensen overbrengen.

Nu 2017 een beetje in zicht komt, ook alvast het verzoek om aan de contributie voor komend jaar te denken.
En de ledenwerving natuurlijk. We kunnen altijd hand- en spandiensten gebruiken; laat dat s.v.p. weten.

Een mooie herfst toegewenst,
Paul van Deursen
ledenadministratie

Voorintekening Walters boek

Zoals jullie waarschijnlijk weten, ben ik al een paar jaar bezig met een publicatie over mijn leermeester de heer Walters. Inmiddels is het boek bijna klaar om naar de drukker te gaan.

Ik heb besloten om het boek in eigen beheer uit te geven. Dat betekent dat er er een unieke oplage van 250 genummerde exemplaren wordt uitgebracht. Het boek is 530 pagina's dik, wordt in kleur gedrukt, met een harde kaft.
Ik stuur je in de bijlage vast een voorproefje van hoe het boek eruit gaat zien.

Omdat je hebt aangegeven geïnteresseerd te zijn in het boek, mail ik je om je de gelegenheid te bieden mee te doen aan de "voorintekening voor liefhebbers".

De "voorintekening voor liefhebbers" gaat als volgt:
Je bestelt het boek door 39,50 over te maken op rekening:
NL30INGB0005141838 t.n.v. Martin Melchers Stadsecologie Amsterdam, onder vermelding van voorintekening boek Walters.
De boeken worden in volgorde van betaling gereserveerd.

Het boek verschijnt half oktober. De exacte datum van de boekpresentatie is nog niet bekend, maar zodra ik weet waar en wanneer het is, ontvang je een uitnodiging.
Op de boekpresentatie kan je dan je genummerde exemplaar komen ophalen.
Ik vind het geweldig wanneer je dit project zou willen steunen.
Bij voorbaat al hartelijk dank en groet,

Martin Melchers.

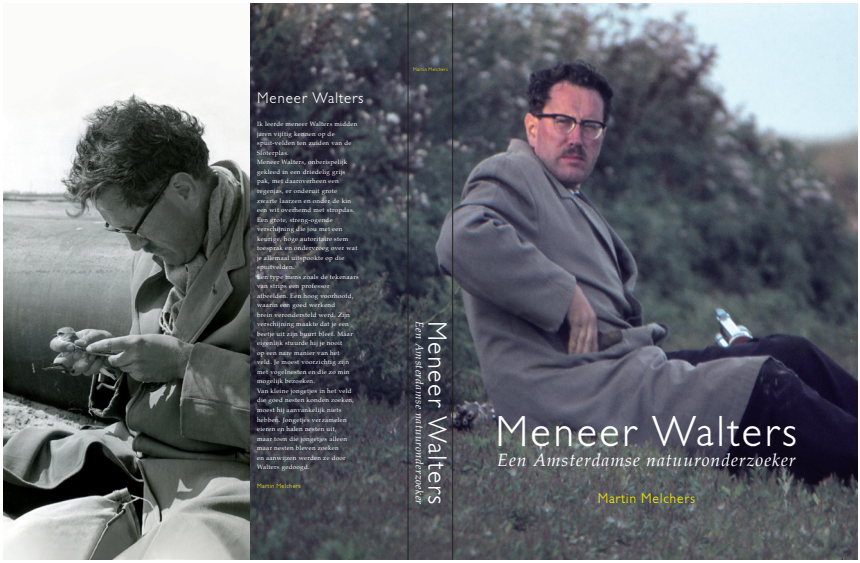

De kaft van het boek

Hoe het begon

Ik leerde meneer Walters (Jacobus Walters, 25 december 1926 –18 mei 2009) midden jaren vijftig kennen op de spuitvelden ten zuiden van de Sloterplas. Meneer Walters, onberispelijk gekleed in een dreidelig grijs pak, met daaroverheen een regenjas, er onderuit grote zwarte laarzen en onder de kin een wit overhemd met stropdas.

Een grote, streng-ogende verschijning die jou met een keurige, hoge autoritaire stem toesprak en ondervroeg over wat je allemaal uitspookte op die spuitvelden. Een type mens zoals de tekenaars van strips een professor afbeelden. Een hoog voorhoofd, waarin een goed werkend brein verondersteld werd. Zijn verschijning maakte dat je een beetje uit zijn buurt bleef. Maar eigenlijk stuurde hij je nooit op een nare manier van het veld. Je moest voorzichtig zijn met vogelnesten en die zo min mogelijk betreden. Van kleine jongetjes in het veld die goed nesten konden zoeken, moest hij aanvankelijk niets hebben. Jongetjes verzamelen eieren en halen nesten uit, maar toen die jongetjes alleen maar nesten bleven zoeken en aanwijzen werden ze door Walters gedoogd.

We leerden elkaar beter kennen en sinds midden jaren tachtig kwam ik vaker bij hem op bezoek, omdat er altijd iets te leren viel. Braakballen pluizen leerde ik hier in een spoedcursus met als 'kindexamen' een mondelinge overhoring. De kennis over braakballen had ik nodig voor het schrijven van het boek: "Haring in het IJ", waarin onder andere de zoogdieren van Amsterdam besproken werden. Hoewel hij mij afraadde boeken te gaan schrijven over de wilde fauna van Amsterdam (te veel, te groot), kreeg hij in de gaten dat ik daar toch serieus mee bezig was. Na het verschijnen van mijn eerste boek kwalificeerde ik mijn geschrijf voor hen als "popular wetenschappelijk" en allerminst zijn niveau van schrijven benaderend. Daar was hij het niet mee eens en gaf als compliment: "Dat is veel, heel veel werk geweest wat je gedaan hebt". Je dat was het inderdaad.

Walters met broer Ab
1934

Voor een volgend boek "Sijsjes en Drijfsijsjes" leverde Walters veel gegevens over broedvogels. Hij schreef de teksten van maar liefst 11 soorten waaronder natuurlijk de drie plevierensoorten, waarvan hij zoveel wist. Over de vogels van Amsterdam heb ik het meeste van Walters geleerd en ik beschouw hem als mijn leermeester. Eindelijk kreeg ik een kans om hem te eren door het boek "Sijsjes en Drijfsijsjes", een boek over de broedvogels van Amsterdam, aan hem op te dragen. Bij de presentatie van het boek overhandigde ik hem het eerste exemplaar.

Het is 2003 en de telefoon gaat. "Meneer Walters aan de lijn", zegt mijn vrouw. Van een bezoek is het al geruime tijd niet gekomen. "Ik pik het niet langer, je moet komen", spreekt hij nors. Wat hij bedoelt begrijp ik niet, maar een duidelijker noodsignaal is niet mogelijk. Als hij de deur opent in de Vespuccistraat, staat een onverzorgde Walters voor mij. "Mijn broer Ab is overleden (16 augustus 2003 MM) in het Sint Lucas Ziekenhuis. Ik heb hem in stilte begraven". Vreemd dat hij me daar niets over verteld heeft, denk ik. Zijn jongere broer Ab had al jaren last van zijn hart, maar als je op bezoek kwam werd er nooit geklaagd. Lichamelijke klachten waren niet leuk, maar maakten nu eenmaal deel uit van het leven bij het ouder worden. De broers hadden na het overlijden van hun moeder in 1985, altijd samen het huishouden gedaan en vormden levenslang thuis elkaars belangrijkste gezelschap. Het overlijden van zijn broer had

Walters in vol ornaat
1950

Voorbeeldpagina

Voorbeeldpagina

Oproep om fauna te spotten in Noord-Holland bij faunapassages

Komend najaar laat de provincie Noord-Holland tien faunapassages monitoren op gebruik door allerlei dieren. De determinatie van de beelden wordt uitgevoerd door middel van 'crowd sourcing' en daar is een ieders hulp bij nodig. De beelden worden geplaatst op de website wildspotter.nl, waarop het publiek gevraagd wordt de beelden te bekijken en de dieren op naam te brengen.

Noord-Hollandse fauna in beeld

De afgelopen jaren heeft de provincie Noord-Holland flink geïnvesteerd in de aanleg van faunapassages. Het doel van faunapassages is het verhogen van

de verkeersveiligheid, het voorkomen van wildaanrijdingen en het verbinden van natuurgebieden, zodat er genetische uitwisseling tussen dierpopulaties kan plaatsvinden. Kleine faunatunnels, amfibieëntunnels en doorlopende oevers; diverse type passages zullen komend najaar en voorjaar worden gemonitord met cameravallen. De videobeelden worden op www.wildspotter.nl geplaatst, zodat iedereen het gebruik van de faunapassages door dieren kan bekijken. Tegelijk vragen wij de bezoekers aan te geven welke dieren zij denken dat op de beelden zichtbaar zijn. Samen gaan we op zoek naar de juiste antwoorden.

Resultaten uit het verleden

Afgelopen voorjaar is Wildspotter voor het eerst ingezet bij het monitoren van faunapassages in Overijssel. Dit bleek een succes. Van de ruim 6.000 bezoekers hebben meer dan 1.400 mensen zich aangemeld en meegedaan met het onderzoek. Meer dan 98% van de determinaties was correct. Wildspotter weet een jong publiek te bereiken, ruim 60% van de bezoekers was jonger dan 35 jaar. Door 'crowd sourcing' of participatieve monitoring kunnen meer mensen genieten van de beelden van de monitoring, werken we aan bewustzijn en draagvraag voor het thema infranatuur en faunapassages en betrekken we burgers bij het werk van de provincie.

De provincie Noord-Holland wil de inwoners van Noord-Holland en het overige publiek graag informeren over de monitoring en het behoud van de natuur in de provincie. Zij doet dit onder andere via Wildspotter. Dit najaar start de verbeterde versie: er is op de website meer ruimte voor discussie, communicatie en er vallen badges en punten te verdienen. De eerste beelden staan inmiddels online, dus meld je aan en determineer mee!

In de buurt van Amsterdam staan inmiddels drie cameravallen, Amsterdamse Bos (2x) en Diemerbos (1x) en van deze cameravallen zijn al beelden beschikbaar (ringslang, bunzing), dus ga naar www.wildspotter.nl, maak een account aan en help mee de camerabeelden te determineren.

Geert Timmermans

Persbericht
Spannende nieuwe uitgave over het Naardermeer

Het Naardermeer gebruiken als vuilnisbelt? Het had zomaar kunnen gebeuren. Eind 1904 stelde het college van B en W van Amsterdam voor het Naardermeer te kopen om het te bestemmen als vuilstortplaats. Het leek een ideale oplossing voor het afvalprobleem. Toch werd het voorstel door de Raad verworpen.
Had het protest van Jac. P. Thijsse invloed op de beslissing? Tijdens de raadsvergadering kwam het natuurschoon nauwelijks aan de orde. En hoe kwam het Naardermeer al in 1906 in handen van de natuurliefhebbers?
Het 110-jarig bestaan van het Naardermeer als natuurmonument was aanleiding voor nader onderzoek. Dat leverde verrassende resultaten op.

Van vuilnisbelt tot natuurmonument. Jac. P. Thijsse en het Naardermeer door Marga Coesèl

Uitgave Heimans en Thijsse Stichting en Natuurmonumenten.
2016
ISBN 978-90-821800-1-5. paperback, geïllustreerd, 96 blz.

Prijs € 9,50. Voor leden van Natuurmonumenten en donateurs van de Heimans en Thijsse Stichting € 7,50. Te koop via de website van Natuurmonumenten www.natuurmonumenten.nl , of in de bibliotheek van de Heimans en Thijsse Stichting (in het Hugo de Vriesgebouw, Plantage Middenlaan 2c, Amsterdam. Alleen op vrijdagen van 10.00- 16.00 uur)

Voor informatie en het aanvragen van een recensie-exemplaar of beeldmateriaal kunt u contact opnemen met de auteur Marga Coesèl
m.j.coesel-wouda@uva.nl

Excursie- en lezingenprogramma KNNV- afdeling Amsterdam 4e kwartaal 2016 en 1e kwartaal 2017

LET OP:
De **KNNV-lezingen** en **vergaderingen** vinden plaats in de kantine van de **Groenvoorziening** van **Gedenkpark (begraafplaats) De Nieuwe Ooster (DNO),**
Ingang Rozenburglaan 5, 1097 GA Amsterdam (dus geen Kruislaan!)
Vanaf de ingang Rozenlaan (achter het hek kan worden geparkeerd) is het ca. 5 minuten lopen naar de kantine.
Vanaf halte Kruislaan/Middenweg tram 9 en bus 15 is het 10-15 minuten lopen.
Vanaf halte Zaaiersweg bus 41 is het 5-7 minuten lopen.
Wij mogen 's avonds van ca. 19.30 uur tot 22.30 uur van deze ruimte gebruik maken voor lezingen en vergaderingen. **Tussen 19.30 en 20.00 uur is het hek geopend, tenzij anders bij de beschrijving van de lezingen is aangegeven. Om 20.00 uur wordt het toegangshek van DNO gesloten!**

Openbaar vervoer: dienstregelingen veranderen per seizoen! Ga tijdig van huis, er kan 10 minuten verschil in de vertrektijd zitten. In het weekend verandert het nummer van de bus hier en daar, kijk even op de bushalte hoe het in elkaar zit. Bij twijfel: bel het openbaar vervoer (0900 9292, € 0.70 per minuut), internet: **www.9292ov.nl**
Alle excursies, lezingen, cursussen, verslagen, foto's en de waarnemingen staan ook op de website van de afdeling, internet: www.knnv.nl/amsterdam
Afkortingen opstappunten:
AS Amstelstation, **CS** is Amsterdam-Centraal Station, **DD** is station Duivendrecht, **SD** is Amsterdam-Sloterdijk, **WTC** is station WTC, parkeerterrein ABN/AMRO.
Hoe bent u verzekerd?
Van verschillende zijden is ons gevraagd of je tijdens een KNNV-activiteit, zoals een excursie, verzekerd bent. Wij hebben dat nagevraagd bij het hoofdbestuur. Daarop kregen wij een uitgebreid antwoord. De essentie zullen we hieronder weergeven.
Landelijk heeft de KNNV een WA-verzekering (wettelijke aansprakelijkheid) afgesloten. Deze geldt alleen voor KNNV-leden tijdens KNNV-activiteiten. Donateurs en introducés zijn dus niet verzekerd. Ook de reis van huis naar de KNNV-activiteit en terug is niet verzekerd. Het is dus van belang zelf voor een goede WA- verzekering te zorgen. De KNNV-verzekering is vooral een vangnet, voor als de eigen verzekering ontbreekt, of niet toereikend is.
Klaas Kaag, KNNV afd. Den Helder, overgenomen uit Op de Kop 2005, nr. 3.

Woensdag 9 november 2016 Herfstwandeling Amsterdamse Bos o.l.v. Ria Simons
Jaarlijks maken we omstreeks deze tijd van het jaar een wandeling en vinden dan meestal wel dertig soorten paddestoelen. Verder kijken we naar alles wat we tegenkomen. Het betreft een halve dagexcursie. Verzamelen 10.30 uur bij de KNNV-iep vóór het bezoekerscentrum De Boswinkel (v/h De Molshoop), Van Nijenrodeweg (in Het Bos), Amsterdam. Te bereiken met bijslijnen 170 en 172 Connexxion.

Zaterdag 12 november 2016 Lezing over 'Wit-Rusland & Tsjernobyl' verzorgd door Piet Veel Plaats: Kantine DNO, aanvang 20.00 uur.
In Wit-Rusland lijkt de muur nog niet gevallen en Geert Mak noemt het in zijn boek over Oost-Europa ook "het zwarte gat van Europa". Het land kent - misschien ook wel hierdoor - nog een aantal grootschalige ongerepte natuurgebieden, waaronder de overstromingsvlakte van de rivier de Pripjat. Piet Veel heeft dit gebied een aantal keren bezocht en vertelt over het natuurlijke systeem van deze laaglandrivier. Het vormt het broedgebied van oostelijke soorten als terekruiter, azuurmees, waterrietzanger, poelsnip en dat alles in een landschap dat een beeld geeft hoe de wereld er in Nederland moet hebben uitgezien voor het tijdperk van ontginningen en bedijkingen. Ook heeft Piet in het zuidoosten van Belarus het Wit Russische deel van de gesloten zone van Tsjernobyl mogen bezoeken. Een onwerkelijk gebied waar na de catastrofe in 1986 alle menselijke activiteiten zijn gestaakt en de natuur alles weer overgroeit. Beren, wolven, elanden, wisenten en vele andere soorten hebben zich er weer gevestigd en breiden zich jaarlijks verder uit.

Zaterdag 19 november 2016 9e Noord-Hollandse Natuurdag
Plaats: Aristo Teleportboulevard 100, tegenover Station Amsterdam Sloterdijk.
Eén keer in de twee jaar is er een Noord-Hollandse Natuurdag en op zaterdag 19 november 2016 is de 9de editie. Alle Noord-Hollandse natuurliefhebbers zijn daar welkom. Amateurs én professionals.
Er zijn maar liefst twaalf presentaties rond het thema 'Natuur mensenwerk'. Martin Melchers start de dag met een schitterend verhaal over 'Meneer Walters', Jaap Mulder vertelt over dassen in het Gooi, Kees Camphuysen praat ons bij over de zeezoogdieren langs de kust inclusief de strandingen van de laatste tijd en Edo Goverse over de vissen in het Noordzeekanaal. Camilla Dreef geeft een lezing over lepelaars in Noord-Holland en de recente ontwikkelingen in het onderzoek. Andere onderwerpen zijn: de natuur van De Kreupel, het Noord-Hollandse kievit-onderzoek in 2016, padden in Noord-Holland, de natuurbrug bij Zandvoort en

muurplanten in Haarlem.
Jannes Heusinkveld sluit de dag met beelden van 'innovatieve onderzoeksmethoden'.
Er wordt ook een dubbeldik themanummer van het Noord-Hollandse natuurblad Tussen Duin & Dijk gepresenteerd met hele recente gegevens over overwinterende vogels in Noord-Holland. Alle bezoekers krijgen een exemplaar mee. Op de dag verder veel kraampjes op de informatiemarkt en vast weer veel gezellige ontmoetingen.
De toegang is gratis.

Zaterdag 26 november 2016 Rondje Oer-IJ, Land van Hilde, Castricum o.l.v. Finette v.d. Heide
We lopen een deel van een wandelknooppuntenroutedoor de Castricummerpolder. Het skelet van Hilde, een vrouw uit de vierde eeuw, is in een buurtschap in deze polder gevonden. Tot het begin van onze jaartelling mondde de meest noordelijke tak van de Rijn, het Oer-IJ, bij Castricum in zee uit. Hier lag een laag Biesbosch-achtig gebied waarin kreekjes meanderden. Dit is nu nog zichtbaar in het landschap. We bezoeken aan het eind van de wandeling het provinciale archeologische museum Huis van Hilde, dat tegenover het station ligt. Omdat het gevonden skelet geheel intact was heeft men haar vermoedelijk natuurgetrouw kunnen reconstrueren en kreeg ze de naam Hilde.
Toegangsprijs Huis van Hilde: € 5,- per persoon (geen museumjaarkaart geldig), als we met meer dan 10 personen zijn is het € 4,50 p.p. Het is een hele dag excursie.
OV: vertrek 09.27 uur Amsterdam Centraal, spoor 8a, Intercity (NS) richting Alkmaar. Aankomst Castricum, spoor 1: 09.53 uur.

Dinsdag 6 december 2016 Braakballenpluizen o.l.v. Nico Jonker & Geert Timmermans Plaats: Kantine DNO, aanvang 20.00 uur.
Muizen, woelmuizen en spitsmuizen zien we maar zelden en het vangen ervan is doorgaans zeer tijdsintensief en bovendien weinig succesvol. Het is dus raden naar de verspreiding van de verschillende soorten. Uilen kunnen ons daarbij helpen door te onderzoeken wat uilen zoal gegeten hebben. Het mooie van dit onderzoek is dat uilen vaak dichtbij hun nest voedsel halen en het uitpluizen van braakballen dus informatie geeft over de directe omgeving van de nestplaats. Vooral bij kerkuilen is de nestplaats meestal bekend, aangezien ze vaak in speciaal daarvoor opgehangen nestkasten bij boerderijen broeden (en daar ook hun braakballen achterlaten). Tot 1990 broedden er geen kerkuilen meer in

Noord-Holland. Rond die tijd is de kerkuilenwerkgroep gestart en fanatiek aan de slag gegaan met timmeren en ophangen van nestkasten. En met succes. Op dit moment broeden er ongeveer 130 paar kerkuilen in Noord-Holland. Voor verspreidingsonderzoek van kleine zoogdieren zijn kerkuilen geschikte medewerkers. Ze zijn niet kieskeurig en eten de door veel roofdieren versmaadde spitsmuizen. Verder zijn ze honkvast en jagen alleen in de directe omgeving van de nestkast. Er is een goed beeld van de verspreiding van de muizen in de provincie, maar in de omgeving van Amsterdam zijn nog wat lacunes (zie http://uilenballenpluizen.nl/NH/kaart.php). Om deze lacunes op te vullen gaan we uilenballen pluizen. Determinatietabellen en tandenborstels zijn aanwezig. Zelf meenemen een loep en pincet.

Zaterdag 10 december 2016 Lezing: 'De haviken van Groot-Amsterdam' verzorgd door Fons Bongers Plaats: Kantine DNO, aanvang 20.00 uur.
In 2015 heb ik nader kennis gemaakt met de haviken rond Amsterdam. Het was een aangename kennismaking met de ruige natuur rond de hoofdstad. Bovenal heb ik veel geleerd van deze fantastische jagers. In 1981 kwam een toonzettend boek uit: Randstad en broedvogels. Wie dit boek leest, ziet dat in 35 jaar de broedvogelfauna van West-Nederland aanzienlijk is gewijzigd. Enkele soorten zijn verdwenen maar de grootste veranderingen zijn eigenlijk te zien in de vogelsoorten die kwamen. Niet bij de soortbeschrijving, maar in een hoofdstukje achteraf worden de toen zeldzame soorten beschreven die nu niet meer weg te denken zijn in de broedvogelfauna van Amsterdam, zoals buizerd, havik, sperwer, kerkuil, grauwe gans, aalscholver en ooievaar. De eerste broedende haviken verschenen in Amsterdam rond 1986. In 2015 zijn in de omgeving van Amsterdam 24 haviksnesten gevonden. Hiervan waren er daadwerkelijk negentien in gebruik als broedplaats.

Zaterdag 17 december 2016 Rondwandeling in de Amsterdamse Waterleiding Duinen o.l.v. Ria Simon
In de kanalen overwinteren veel watervogels evenals in de Oranjekom. We komen veel struiken tegen zoals Meidoorn, Kardinaalsmuts, Vogelkers, Sleedoorn. Duur van de wandeling 3 - 4 uur, kijker en wat eten-drinken meenemen. Toegangskaartje is nodig, te verkrijgen bij de ingang / met Stadspas van Amsterdam gratis.
OV: bus 80 van busstation Elandsgracht, 9.56 uur naar halte Zandvoortselaan, waar we verzamelen (om plm. 11.00 uur)

Zaterdag 7 januari 2017 19.30 uur Nieuwjaarsbijeenkomst Plaats: Kantine DNO, aanvang 20.00 uur.
Voordat de lezing begint wensen en proosten we met elkaar op een goed en vruchtbaar jaar voor onze vereniging en afdeling. Daartoe wordt de sfeer van de afgelopen feestdagen nog even verlengd. Vervolgens is om 20.00 uur: 'De huismussen van Amsterdam' een lezing verzorgd door Minka Kocks, Devlin Funderburk, Keven de Jong, Bodhi Louisse & Lars Betjes
'Hoe gaat het nou eigenlijk met die huismussen?' Dat was de vraag die stadsecoloog Martin Melchers naar zijn hoofd kreeg, meestal werd deze vraag opgevolgd door een 'Ik hoor en zie ze nooit meer'. In 2005 en 2006 besloot Martin dan ook om de huismussen in Amsterdam te gaan tellen, of specifieker de broednesten. In 2014 tot en met 2016 zijn de huismussen opnieuw geteld door stagiaires van Gemeente Amsterdam. Door het onderzoek van 2014-2016 te vergelijken met het onderzoek uit 2005-2006 kan er inzicht worden gegeven over wat de huidige stand van broedparen in Amsterdam is en hoe dit verschilt ten opzichte van tien jaar geleden. Een lezing over de huismus in Amsterdam; de onderzoekmethode, wat zijn de toplocaties, wat is het favoriete biotoop, voedsel, bedreigingen, trends en aanbevelingen.

Zaterdag 21 januari 2017 Vogelexcursie zee- en kustvogels naar de Zuidpier van IJmuiden o.l.v. Evert Pellenkoft
Het is een dagexcursie, bij echt winterweer laarzen en poolkleding mee. In geval van twijfel met het weer (pak sneeuw, ijzel, e.d.) kan de excursieleider besluiten de excursie niet laten doorgaan. In dat geval moeten deelnemers de excursieleider de avond voor de excursiedatum bellen (tussen 18-20 uur), tel. 020-6279257, om zich te informeren.
Het gebied tussen de pieren van IJmuiden is een bijzonder vogelgebied. Vooral in dde winter kunnen we er bijzondere soorten van de kust treffen.
OV: bus 82 Connexxion van station Sloterdijk Amsterdam 9.37 uur naar IJmuiden. Uitstappen: eindhalte = IJmuiden aan Zee, plm. 10.19 uur – hier verzamelen we om 10.20 uur.

Zaterdag 11 februari 2017 Lezing: Dagvlinders graadmeters voor het milieu verzorgd door Kars Veling (Vlinderstichting) Plaats: Kantine DNO, aanvang 20.00 uur.
Naarmate de gemiddelde temperatuur stijgt op aarde, zullen de klimaatgrenzen opschuiven naar het noorden. Hierdoor verandert de soortensamenstelling van ecosystemen. De temperatuurstijging zorgt bijvoorbeeld voor een stijging van het CO2-gehalte in de lucht waardoor planten sneller kunnen groeien. Ook zorgt de

temperatuurstijging ervoor dat er meer warme dagen in een jaar zijn, waardoor de planten langer kunnen groeien. Er ontstaat dus een langer groeiseizoen en daardoor een langere beschikbaarheid van de planten voor bijvoorbeeld rupsen en vlinders. Je zou denken dat dit alleen maar positief is voor de vlinders. Toch kunnen hierdoor leefgebieden ook juist ongeschikt worden voor bepaalde vlindersoorten. Vlinders hebben namelijk in hun levenscyclus soms meerdere vegetatietypen nodig of combinaties hiervan. Wanneer de soortensamenstelling van één van deze vegetatietypen verandert, doordat bepaalde plantensoorten andere gaan wegconcurreren, kan het hele gebied ongeschikt worden voor vlinders. Andersom kunnen echter momenteel ongeschikte gebieden in de toekomst wel geschikt worden voor vlinders.
Naast de effecten van de temperatuurstijging op de leefomgeving, heeft de temperatuurstijging ook een directe invloed op de vlinders. Vlinders zijn koudbloedig en dus afhankelijk van de temperatuur en de zon voor hun activiteiten. De temperatuurstijging zorgt ervoor dat vlinders mobieler worden. Mits er voldoende nectar aanwezig is, zullen ze langer en dus ook verder kunnen vliegen. Dat verhoogt de kans om nieuwe leefgebieden te ontdekken.
Op dit moment is er al een verschuiving te zien van het leefgebied en het voorkomen van bepaalde vlindersoorten. Er zijn soorten die hun leefgebied hebben uitgebreid in Nederland; die kom je nu dus veel vaker tegen dan enkele jaren geleden. De gehakkelde aurelia kwam vroeger bijvoorbeeld alleen in het zuiden van ons land voor, nu kun je hem al bijna in het hele land aantreffen. Een aantal soorten vlinders is zelfs zó in aantal toegenomen dat er van een plaag gesproken wordt. Een van de bekendste voorbeelden is wel de eikenprocessierups. Het andere uiterste zijn de soorten die op het punt staan om te verdwijnen uit Nederland. Dat geldt bijvoorbeeld voor het veenbesblauwtje en de veenbesparelmoervlinder.

Zaterdag 11 maart 2017 Algemene ledenvergadering en na de pauze een lezing in het kader van 'leden voor leden': Terugblik Turkijereis april 2016 Plaats: Kantine DNO, aanvang 19.30 uur.

Vrijdag 24 maart 2017 Stinsenplantenexcursie Haarlemmer Hout e.o. te Haarlem o.l.v. Ria Simon & Hein Koningen
De Haarlemmer Hout, naar men zegt het oudste stadsbos in ons land, is een gebied rijk aan stinsenplanten. We kijken in het bijzonder naar geelsterren (Bos- en Weidegeelster) en mooi, oud geboomte.
OV: bus 80 (ri Zandvoort) van busstation Elandsgracht, Amsterdam 9.56 uur. In Haarlem uitstappen: halte Tempeliersstraat (10.31 uur), hier verzamelen we om dezelfde tijd.

Zaterdag 1 april 2017 Stinsenplantenexcursie in de Botanische Tuinen, Fort Hoofddijk te Utrecht o.l.v. Hein Koningen & Ria Simon
We kijken in het bijzonder naar stinsenplanten op de Stinzenhelling en andere (kruidachtige) voorjaarsbloeiers in de Alpentuin (met alpiene kas) en de Rotstuin. OV: trein 10.02 uur Bijlmer Arena, Utrecht CS 10.19 uur - bus 28 van Utrecht CS, uitstappen halte Botanische Tuinen – we verzamelen om 11.00 uur bij de entree van de Botanische Tuinen. Toegangsprijs: € 7,50 p.p., Museumkaart: gratis. Adres van de Botanische Tuinen: Budapestlaan 17, 3584 CD Utrecht, kantoor tel. 030-2531826.

Dinsdag 4 april 2016 Openingsavond Groot-Amsterdam FLORON KNNV o.l.v. Peter Wetzels Plaats: Kantine DNO, aanvang 20.00 uur.
Openingsavond Groot-Amsterdam Floron- KNNV
Het is een goede traditie dat het nieuwe botanische jaar geopend wordt met een avond voor Floron en de KNNV. We gaan het hebben over de resultaten van 2016 en dat is allereerst het project 'Het nieuwe strepen'. Daarnaast doet Ton Denters een verslag van de inventarisatie van het Stenen Hoofd op 3 juli 2016. Tenslotte zal ook aandacht besteedt worden aan bijzondere vondsten van 2016.

Verdere plannen voor 2017: Er komt weer een Floron kamp in Amsterdam van 15 juni tot 19 juni. De eerste en laatste in Amsterdam was in 2011. De plannen voor dit kamp worden toegelicht. In 2017 zal ook weer gestreept worden. We gaan kijken welke hokken er gedaan gaan worden. Naast het strepen voor Floron willen we drie of vier streep-excursies voor beginners houden. Er wordt tijd genomen om met een flora te determineren en foto's te nemen. We gaan oefenen om determineerbare foto's te maken. Er kan gestreept worden met de papieren streeplijsten maar er is ook ondersteuning bij het digitaal strepen met de diverse app's (IObs, PlantObs, Nova). Mogelijke bestemmingen voor de excursies kunnen zijn: Beverwijk, Hilversum-Nimrodpark, Diemen-centrum en de Zuidas. De excursies moeten het hele seizoen bestrijken. Afhankelijk van de belangstelling zullen we de excursies inplannen.

Noteer alvast! meer info in Blaadje 2017-1

Zaterdag 8 april 2017 Vroege vogel-fietsexcursie o.l.v. Tobias Woldendorp naar Diemerpark en Vijfhoek.

Dinsdag 11 april 2017 Stinsenplantenexcursie Dr. Jac. P. Thijssepark, Amstelveen o.l.v. Ria Simon

Zaterdag 15 april 2017 Excursie: Stinsenplantenexcursie Bloemendaalse Bos, Bloemendaal o.l.v. Hein Koningen & Ria Simon

Donderdag 20 / vrijdag 21 april 2017 Excursie: 35 jaar ecologische groenbeheer Gouda, met speciale aandacht voor voorjaar-plantensoorten o.l.v. Hein Koningen

Zondag 23 april 2017 Reptielen excursie ringslang o.l.v. Kees Dekker, Edo Goverse & Geert Timmermans

Dinsdag 16 mei 2017 Fietsexcursie: Nachtengalenexcursie Brettenzone o.l.v. Evert Pellenkoft & Geert Timmermans

Zaterdag 27 mei 2017 Voorgenomen excursie: bezoek aan het arboretum Kalmthout (België) o.l.v. Ria Simon & Hein Koningen

Vrijdag 2 juni 2017 Excursie: bloemrijke wegbermen Westelijk Havengebied, Australiëweg e.o. o.l.v. Hein Koningen & Ria Simons

Donderdag 15 tot maandag 19 juni 2017 Floron kamp in Amsterdam – zie boven onder 4 april 2017

Zaterdag 17 juni 2017Excursie: Zwanenwater, Callantsoog o.l.v. Hein Koningen & Ria Simon

Zaterdag 10 juni 2017 Algemene 19e inventarisatiedag

Vrijdag 23 juni 2017 Roeiexcursie Botshol o.l.v. Jan Simons

Zaterdag 24 juni 2017 Busexcursie: Dintelse Gorzen o.l.v. Peter Wetzels

Zaterdag 1 juli 2017 Excursie: Kennemerstrad o.l.v. Hein Koningen

Zaterdag 15 juli 2017 Excusrie: bezoek aan Texel o.l.v. Jan Simons

KNNV, afdeling Amsterdam (opgericht 26 januari 1901)

De afdeling Amsterdam van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) is de oudste veldbiologische vereniging van Nederland.

De afdeling Amsterdam (www.knnv.nl/amsterdam) heeft als doelen: natuurbeleving, natuurstudie en natuurbescherming en heeft vier werkgroepen op het gebied van planten, paddenstoelen, insecten en vissen, amfibieën en reptielen. Dat wil niet zeggen dat er geen belangstelling is voor zoogdieren, bomen, heesters of beerdiertjes. Sommige leden beschikken over veel, andere over weinig kennis van de natuur. Allen zijn verenigd door hun nieuwsgierigheid en belangstelling voor de natuur.

De afdeling organiseert verschillende activiteiten zoals lezingen, cursussen, inventarisaties, hele- of halve dagexcursies naar 'groene' gebieden in en om Amsterdam en busexcursies naar natuurgebieden in bijvoorbeeld Friesland of Limburg.

Per jaar ontvangen de leden vier keer 'Blaadje', het blad van de afdeling Amsterdam en viermaal 'Natura', het landelijke KNNV-blad. De afdelingsleden kunnen gebruik maken van de faciliteiten van de landelijke KNNV (www.knnv.nl) zoals landelijke werkgroepen, mee doen aan natuurreizen en natuurkampen in binnen- en buitenland en hebben korting op de boeken van de KNNV-uitgeverij.

IK MELD MIJ AAN ALS LID VAN DE KNNV, AFDELING AMSTERDAM
lidmaatschap:lid / huisgenoot (doorhalen wat niet van toepassing is)

naam	m/v
geboortedatum	
adres	
postcode & woonplaats	
telefoonnummer	
E-mail	

Voor een lidmaatschap betaalt u €32,50 per jaar. Een Huisgenootlid betaalt €12,50 per jaar. Jeugdlidmaatschap tot 26 jaar : €17,50 per jaar. IBAN No: NL91 INGB 0003506096, t.n.v. KNNV-
Amsterdam

Het lidmaatschap van de KNNV, afdeling Amsterdam houdt tevens het lidmaatschap in van de landelijke KNNV. U krijgt daardoor mede een abonnement op het blad Natura.
datum ..... handtekening .....
Opsturen aan: Paul van Deursen, Albatrospad 60 1021 TR Amsterdam 020 6855047

U kunt natuurlijk ook lid worden via de website: www.knnv.nl/amsterdam/

Afzender:
LEDENADMINISTRATIE AMSTERDAM
Albatrospad 60
1021 TR Amsterdam

DRUKWERK

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

postnl